

L'HEREU

DESPRÉS DEL DISCURS D'EN MAURA
L'HEREU.—Mestre Toni, ja podeu restar tranquil, fins en Lerroux us ha perdonat la vida.

EN Cambó, com ja era d'esperar, ha obtingut un èxit esclatant al Congrés. Així ho han regonegut els polítics més eminents, i la premsa sensata de Madrid. El nostre il·lustre amic, el polític més eminent que ha tingut Catalunya, és orador de sòlida cultura que medita i estudia lo que diu, i no l'espanta dir sincerament lo que pensa, anc que sia sacrificant a voltes la seva popularitat.

Per ço no'ns extranya que la Cambra presentés l'aspecte de les grans solemnitats, i que fossin esperades amb gran expectació les paraules del *leader* regionalista.

Com ja saben nostres llegidors, el discurs d'En Cambó ha sigut comentadíssim, i adhuc els més enemics dels nostres homes i dels ideals que simbolitzen, s'han vist obligats a afirmar que és lo més seriós que s'ha dit des dels bancs de l'oposició.

En Cambó ha parlat com parlen els homes patriotes, i ha tractat el problema del Marroc des d'un punt de vista enlairat. Nosaltres, ja ho hem dit altres vegades, som enemics de la guerra, però no creiem sien patriòtiques les solucions que proposen En Rodés i l'Alvarez. L'evacuació del Marroc representaria una covardia i demostraria la nostra impotència i la nostra pobresa davant de Europa. Lo patriòtic és cercar una solució, que permeti evitar morir tants germans de patria, i que no hagin d'emigrar tants joves, que no volen exposar-se a morir, lluny dels sers que més estimen, en les terres inhospitalaries d'Àfrica.

Si triomfés el criteri d'En Rodés, perillaria l'integritat d'Espanya. És irrisori volguer imitar a França, sense tenir en compte la nostra desigualtat econòmica, i que no estem en situació de fer un presupost per al Marroc com el que ha fet la veïna república. Ademés, Espanya no deu imitar a França, perquè com digué molt bé En Cambó, no estem al Marroc per voluntat d'aquesta nació, sino pel consentiment de totes les nacions, ja que som terra indispensable per l'equilibri del Mediterrani.

Tots els nostres polítics radicals tenen la pruija d'imitar a França, i la realitat ens demostra que no la deuríem imitar. Espanya, a la zona del Marroc, ha dit En Cambó, no planteja un problema d'expansió, sino un problema d'*independència*. Enteneu-ho bé, tots els que sou partidaris de l'evacuació del Marroc, tots els que proposeu solucions, sense haver sigut medidades, amb el sol intent d'afegir el sentimentalisme morbós de les mas-

ses. Enteneu-ho bé: ens hi va la nostra independència.

Amic Rodés, vos que tantes vegades heu donat paleses mostres de l'amor que professeu a la terra catalana, mediteu aquestes paraules d'En Cambó: «Ha de causar-nos espant als espanyols i més als catalans l'importància de les compensacions que se'ns imposarien per nostra deixació del Marroc. *Les Balears i Catalunya perillarien*, i aquesta hauria deixat d'existir amb sa missió en la col·lectivitat espanyola.» Digueu-me després d'haverles medidades, si és patriòtica la vostra solució.

Els regionalistes, que hem sigut titllats tantes vegades de separatistes, som els que al parlament espanyol hem sapigut defensar la integritat d'Espanya, som els que hem donat lliçons de patriotisme an En Dato, que no sapigué contestar com calia els discursos d'En Rodés i l'Alvarez. Per ço els diputats de la majoria que'l dia abans s'havien abstingut de aplaudir al seu quefe, aplaudiren sens reserves an En Cambó, demostrant que lo que digué el nostre il·lustre amic, al recullir una de les conclusions d'En Rodés, havia d'haver-ho dit el president del Concell de ministres, o bé el ministre d'Estat.

Comprenem perfectament l'indisposició de En Dato, doncs és natural que després de la indiferència i la fredor dels diputats adictes al govern, tingués un xic de febre i's veiés obligat a ficar-se al llit.

En Dato és atent, polític, amable, però no té talla per a sostenir un debat de tanta trascendència, ni autoritat per a orientar el problema del Marroc. En Dato és un polític discret i res més. Un governant a l'europea ha de sapiguer moltes coses més de les que sab l'actual president. Abans, a Espanya, per a presidir i erigir-se en representant d'un partit, n'hi havia prou amb tenir influència i facilitat de paraula; avui calen altres qualitats, que són ben pocs els que les posseeixen. Cal tenir una vastíssima cultura, conèixer les necessitats del seu país, ésser hàbil i oportú, sapiguer fressar a la seva patria el camí de la prosperitat i el progrés, i sapiguer escoltar la veu de la consciència, que és la millor consellera, dels homes que's proposen treballar en profit de la patria.

Veurem si En Cambó haurà predicat en desert, i si'ls mateixos que suara l'aplaudeixen, demà s'oposaran a que triomfi el seu criteri i barraran el pas als seus patriòtics ideals.

Els que estan fent un trist paper són els pobres nacionalistes. Pobre gent, no saben ja per quins mars naveguen!... I quina manera més indigna i malvada d'enganyar al poble!... En comptes d'assistir a les sessions del Congrés, i pendre part en el debat del Missatge, com fan tots els quefes de partit, perden el temps organitzant ridícules moixigangues contra la guerra del Marroc. I no és precisament l'odi a la guerra lo que'ls fa moure i organitzar manifestacions, sino l'insà desig de promoure conflictes d'ordre públic, revoltes sedi-

cioses i convulsions socials, que'ls permetin aprofitar la indignació de les masses per a satisfer les seves concupiscències.

En Corominas, com en Lerroux, creu anar contra la guerra, portant els joves nacionalistes al Coll, vestint els infants de blanc, i disfrenant criatures de república. Lo patriòtic seria cercar solucions honroses que permetessin donar noves orientacions al problema del Marroc; pero és més productiu per a certs polítics, engendrar odis, forjar falses histories i aprofitar-se de la incultura de les masses.

En Cambó ha sapigut senyalar a Espanya el camí que ha de seguir, si vol salvar-se, i

amb una gran sobrietat i precisió, ha posat de lleu els perills que'ns rodegen, i ha defensat magistralment la nostra integritat.

El problema del Marroc deu solucionar-se. Per dignitat i per patriotisme, hem de procurar sapiguer aont anem i esbrinar si'ls camins que seguim ens portaran a la victòria o a la ruïna. I això, certament, no ho sabrem pas amb radicalismes i estridències, sino estudiant seriósament el problema, i procurant que'l seny, la justícia i la rahó presideixin tots els nostres actes.

CIVERETTA.

De cop i volta

A tots els que anem per guetos
com als que del tot ho són,
el fet de commemorar-ne
la primera Exposició
que's celebrà a Barcelona
l'any 88, a tots,
de damunt sembla que'ns tregui
els vint-i-cinc anys que són
transcorreguts d'aleshores,
sent joves de bon humor...

¡Quants de records d'aquella època
evoca'l Park cada cop
que he llegit en els periòdics
d'aqueixos dies els noms
dels que queden d'aquells homes
que foren els propulsors
de la colossal empresa
duta a fi amb heròic esforç
per aquell genial Alcalde
que amb sa iniciativa, doncs,
va atraure's tota una rècula
d'insults, mofes i mals mots,
caricatures, semblances,
de quantes publicacions
satíriques i humorístiques
eixíen de tots colors,
tractant-lo d'alcalde digne
de sè Alcalde de Sant Boi!

I are, (¡lo que són les coses
i miseries d'aquest món!)
a n'els XXV anys justos
d'aquell fet, fet portentós,
are celebrem la data
d'aquell any ja ben remot,
alabant aquell alcalde
sos mateixos detractors;
reconeuent-lo un gran home,
si no en vida, are que és mort.

Prò, 'ls que no eren blancs, ni negres;
la gent de sana opinió,
admirarem a aquell Batlle
perquè, criticat com fôu,
combatut, va demostrar-ne
com cap altre—dij sens' por—
professar-ne a Barcelona
un immens, sublim amor,

fins exposant-ne sa honra
oficial davant del món.

Ja té raó aquella màxima
que diu en castellà això:

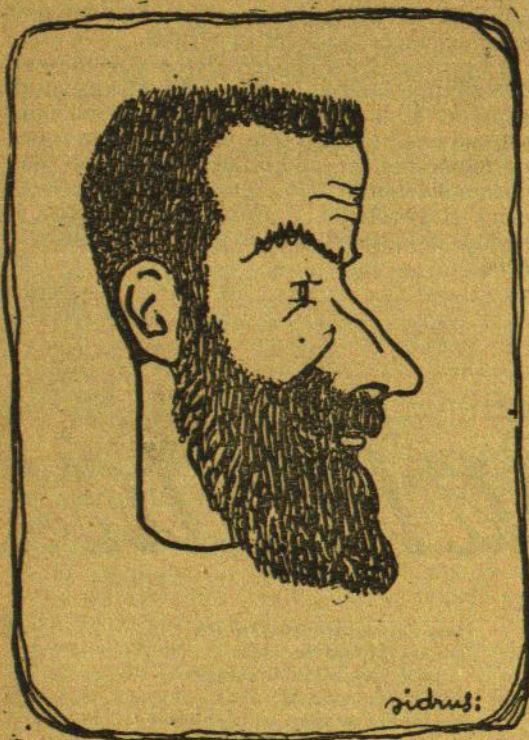
«—El mejor juez es el tiempo;
y después del tiempo, Dios—».

El temps, com més anys transcorren,
fa més gran a aquell prohóm
que va marcà amb sa entesa
en vostre Llibre d'Honor
una data i una fita;
puix des de l'Exposició
Universal, la primera
que a Espanya va tenir lloc,
nostra ciutat resagada
com ciutat de l'antigor,
capital no coneguda
prou per les demés nacions,
ella va fer coneixensa
amb els Estats vells i nous,
quins emprendats vàn quedar-ne
de son tracte i de son port,
habillada de Comtesa
d'un país plé de tresors...

Aqueixa felix pensada
de la commemoració
del Universal Certàmen
del 88, és molt
mereixedora d'elogi
perquè esmenta un gran record
de l'empenta formidable
envers al Progrés del món
d'uaa Patria que, sent xica,
donà a la gran la lliçó!

PEPET DEL CARRIL.

N'ANTONI ROÇA I CODINA

que versant el tema «Resum històric del renaixement patriòtic de Catalunya», està donant un cicle interessantíssim de conferències en el C. A. de D. del C. i de l'I.

Volanderes

Comentari violent

Estem en plena febre vaudevillesca. A l'Apolo, al Còmic, a l'Imperi, se multipliquen els seus empresaris per a atreure l'atenció del gros públic i *espantar* l'atibillat barceloní amb les més grotesques i atrevides produccions d'aquest gènere.

Passà la moda del *gènere chico*, passà la temporada del detectivisme, i ara ha tocat el torn d'ensenyorir-se de la nostra escena an aquestes obres extravagants i picaresques que'l teatre francès contemporani ha fecundat amb excessiva grolleria i pessim mal gust.

No és que pretenguem sentar plaça de moralistes, ni aboguem per determinades escoles o procediments. Unicament constatem el fet, deplorable en gran manera i de tant sapigut i escatit, caigut en abandó depriment en la escala de valors socials relatius a Catalunya, de que siguent aquesta terra tant fortament fecunda en produccions teatrals de gran relleu en el món intel·lectual, que moltes d'elles han tingut l'unànima i general sanció de fora fronteres mereixent l'alta significació de pregonar, en mig de l'èxit, l'època d'esplendor i floreixement de la literatura nostra, hagin forçosament tingut de raure en aquesta capritxosa intromissió d'una ba-

nalitat climàtica i escandalosa, d'una ratxada d'obres significatives per la seva psicologia absurda i concupiscent, que exterioritza no més el baix fons a que pot arribar una enginyosa plèiade de sempiterns imaginatius.

Tenim un ample criteri personal, que arriba a totes les novetats i transcendències per originals que sigan, emprò no admetem que ara, en plena reconstitució de nostra ètica social i positiva, prengui carta de naturalesa en nostra terra, una importació petulant i desinvolta que cap profit honrós ha de reportar-nos ni cap ensenyança contundent ha de suggerir-nos. Si bé és cert que hem quedat que eren funcions lleugeres, comèdies relativament adotzenades quina única finalitat ha d'ésser la de distreure i divertir, també creiem, per xò mateix precisament, que s'en fa massa abús i tendeixen a preconitzar com a notable i magníficent una estulta habilitat escènica que mai podrà ésser tinguda en compte ni patró, en aquesta sanitosa terra catalana quals costums i maneres de viure tenen més de sanits i forteses, que no pas de falsatets i oprobis.

Tals proporcions desmesurades, avant-posant-se com a exemple cotidià a les atencions simplíssimes de les multituds, creiem sincerament que li són perniciosos i de malsanes finalitats, per les seves significacions de depressió moral i col·lectiva, per les seves lleugereses impopulars, per la seva incultura i imperfecció que regula sovint una vergonyosa mesquinesa d'ideals i una perjudicial ostentació d'immoralitat i contuberni.

No fora molt més productiva i sanitosa, no fora molt més honrosa i enlairada, aquesta propaganda i aquest desfici curiosíssim que demostren les nostres gents en comunió, que paulatinament i amb competència d'escullit i habilitós, se fes tot lo possible per a que les seves exaltacions i entusiasmes fossin per una obra comunament cultural i beneficiosa, per una intensa fruïció espiritual, on tot organisme hi amuça el seu enginy, tota especulació hi troba la seva recompensa i tota característica co-bejança s'hi enriqueix i purifica en ideals, bellesa i sentiments?.. Com per exemple, i per expressar-ho millor, encaminar la pública atenció a les conferències educatives, a les especulacions financeres, a les diversions sportíferes, al teatre genuïnament cultural, a les admiracions arquitectòniques antigues i contemporànies, a les habilitats i rareses d'unes excavacions interessants, etc. etc, on s'hi copsa i escateix, ademés de percebir-ne les delectacions i gosadies més humanes, d'una vera i fecunda ensenyança creadora, d'una substancial superioritat capaç per a tota civilització, i d'una convergència d'institucions i analogies que sovint obtenen un marvellós i feliç èxit.

Somnis, preocupacions originalitats, sentimentalisme, que sabem lo que s'ens dirà per haver fet aquesta esposició de fè i hostilitat!...

Tantseval. Pitjor mal és el de la col·laboració conscient i espontània. No creiem pas que de les nostres ingenuïtats i quimeres n'hàgim d'heure cap concurs beneficiós ni tinga de torse's aquest mal camí que s'han emprés molts esperits que en altra esfera d'actuació haurien resultat honorífics i selectes.

Ens consola, no obstant, el pensar que també passarà aquesta ratxada maniosa pels vaudevills i aquesta parcial candidesa per a tota immoralitat en les atencions populars.

Ens hem posat una mica serios i altius potser, a l'anatematitzar aquesta vergonyosa inclosió de perversament en nostres costums—que considerem amb tot honor, anàloga i cuncubina a la festa repugnant de les corregudes de braus—descuidant-

nos per un moment, tal vegada, d'adoptar aquella actitud d'irònics i humorístics com pertoca a nostra ploma an aquest lloc; emprò la nostra espiritualitat ens fa clamar ara i sempre per una depuració en l'avidesa de tothom, per una selecció insistent que separi l'inerència de la nobilitat; l'irreverència, de l'harmonia; la decandencia, de les alliberacions.

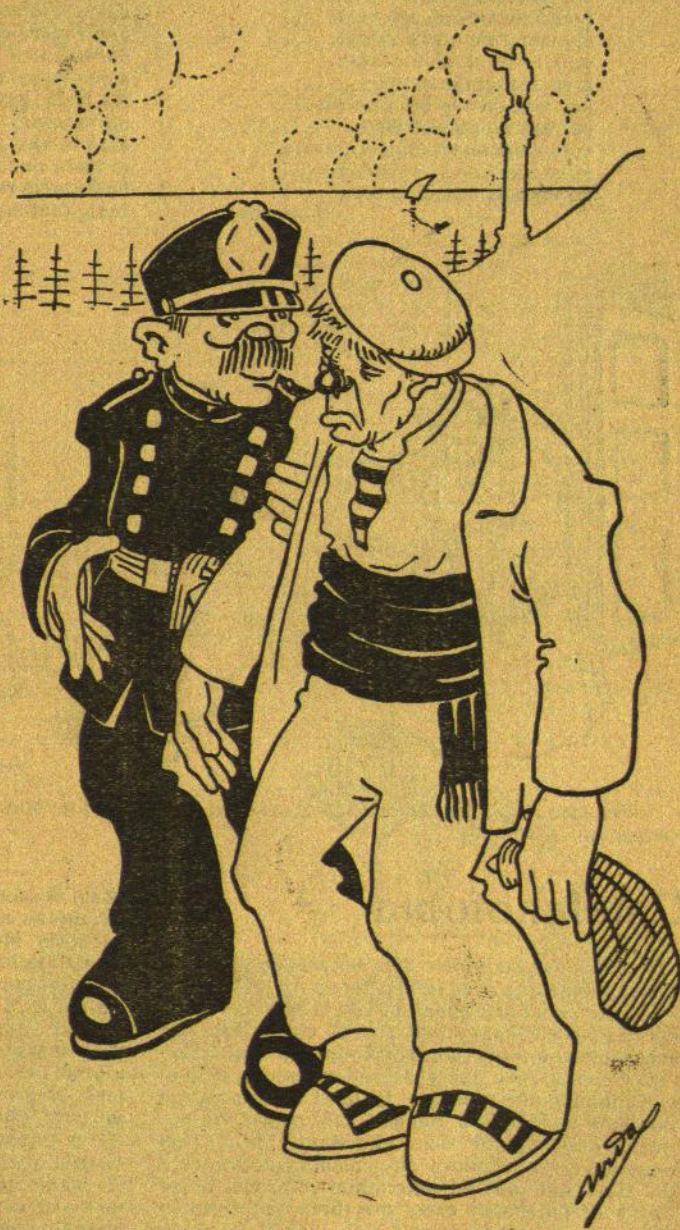
I és que, tal vegada, en nostres optimistes inquietuts i desficiis com a perfectes meridionals que som, no trobem punt de repòs ni sossego tant bon punt com les desvetlla una imperfecció i virulència constatada en el transcurs de nostra ruta de nòmades fervents.

AMALI BERNAL

Rims de la setmana

La dida seca

Na Antonia diu que baxà d'allà, de la seva terra, d'aquell país tan hermós voltat de la mar immensa plé de *madones* i *atlots* i *xiroies atlotetes*; de la terra dels garrins i d'ensiamades tendres, d'escupinyes i aubercocs, i sobressades rojenques. Segons diuen va arribar a la casa on temps enera va servir-hi molt a pler del senyó i de la mestressa i segons me varen dir, tant i tant bé la van rebre que fins la van invitar a la seva taula a seure i això que era un dia que hi havia dolços i neules i ví del que fa soroll al destapar's la botella i que's vessa quasi tot puix que tot s'en va en bromera, ja que a casa dels senyors hi feien una gran festa perquè el senyor feia anys i tothom estava alegre. Diuen que's esguards de tots, damunt de Na Antonia queien, i això que de convidats n'hi havia de tota mena, però feia tant de temps que per'llí ningú la veia, que cridava la atenció de retornar-la allí a veure. El dinar fou animat, no pararen les converses, tothom li feia retret de que tan temps estiguera sense dir res, ni tant sols que hagués enviat dos lletres, explicant que havia fet en aquella llarga absència ni quin era el seu sentir, ni lo que pensava fer-ne, fins que acabat el dinar, que va transcórrer alegre, mimada pel senyoret i atesa per la mestressa, de la taula al aixecars un convidat la va emprendre, i diuen que li va dir veient que era tant atesa, si és que l'havia cridat per a un altre cría fer-ne;

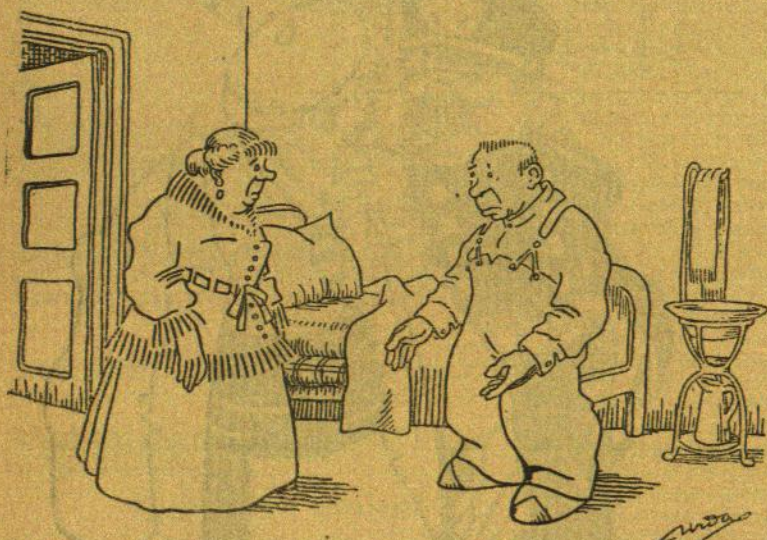
DE LA VAGA MARÍTIMA

—Cóm és això, *hombre*, que vas d'aquest modo?

—Però, guardia; si els vapors no van, no queda altre remei que anar a la vela.

puix val un boig conegut
més que un savi per conèixer,
i com ja hi havia estat
a servir la casa aquella
no tindria res d'estrany
que la tornessen a pendre.
Mes ella diu que digué
fent-hi una rialla fresca,
com els aires de la mar
que volten la seva terra:
—Ja ho he sabut allí dalt
que altre cop la senyoreta,
una dida novament
haurà menester, prò veja!
el quedarme no ve al cas,
puix li convé dida tendre,
i, jo, mesquina de mi
per més que 'ls hi porte afecte,
per are no puc servir
com vaig servir anys enrrera,
puix com veu vosté mateix
no só més que dida seca!

CABALER.

—Senyora... jo li he demanat un quarto sol i vosté me l'ha donat amb companyia...

Catalanofobia

Ho és un cas amb totes les senyals de gravetat, el caciquisme que avui pateix Sarrià.

Es indubtable que quant més és la enervació dels pobles, més s'ensanya amb ells el caciquisme que incessantment furga per a explotar-los. Així s'explica l'aversion que aquest degradant poder, el qual no s'aguanta més que per la falta de consciència ciutadana en la opinió pública, sent contra tot moviment encorajador dels ciutadans atuits pels constants i atropelladors atreviments caciquistes; i com sigui, que qui ha determinat en primer terme l'esmentat moviment entre nosaltres, ha sigut el regionalisme català, contra tota manifestació en aquest sentit dirigeixen els seus esforços la gent caciquista per veure-hi en elles el més gran destorb per al dolç fruit del cacicat convertint els pobles en llateries de masells d'ànima sumisos als seus capritxos i suferts als seus repugnants excessos.

Això és lo que preté el neulat caciquisme que ha rebrotat i desgoverna a Sarrià, en l'obra que ha emprés de descatalanitzar la població, demostrada, entre altres desatinos, amb el posar en castellà els nous rètuls indicadors de noms de carrers; amb la substitució per rètuls, també en castellà, d'alguns dels que'ls Ajuntaments de majoria regionalista havien posat en català, el Passeig de Santa Eulària per exemple; amb el treure d'una via el nom del Bisbe Morgades (i com que ja és mort!) de tan bon record pels bons catalans per haver sigut l'autor de la memorable pastoral que exhortava al clero a predicar en català, al mateix temps que a una altra via se li donava el nom del general Weyler (i com que encara és viu!) amb la resistència en aconsellar a aquell Ajuntament sa adhesió al projecte de mancomunitats provincials, aconsellant-ho a última hora, gracies a la suplicada intervenció d'un *soi-disant* i ben remunerat protector de Sarrià; amb la tossuderia en escriure en castellà els programes de la festa major trencant la costum establerta pels regionalistes d'escriure-los en català, resignant-se darrerament a escriure-los en un

altre idioma espantat per la patriòtica actitud d'un grup d'entusiastes catalanistes resolt a reproduir a Sarrià el fet de Vilafranca.

Si an aquest desbaratament s'hi afegeix el bescantar, amb les més baixes grolleries, tant als regionalistes més significats de la veïna població, com als homes més eminents del regionalisme català; el sistemàtic descuit d'incloure en el cens electoral als veïns sospitosos de regionalisme, i'ls entrebancs de tota mena que aquets troben en les oficines municipals en ses demandes dels documents necessaris per a sol·licitar la indicada inclusió; els consells que, per medi del seu *portabrams*, donava als electors sarrianencs en les darreres eleccions de diputats de que abans que la candidatura regionalista votessin la lerrouxista; els treballs fets a favor d'aquesta última sota mà, això sí, a fi

de no desacreditar-se més de lo que ja ho està entre alguns elements an els quals això havia de causar forta indignació, quedarà ben vist que'l cas de catalanofobia dels caciquistes sarrianencs és d'una gravetat tan alarmanant, que ja no'l poden amagar ni amb el fet d'haver-se presentat el més benèit de tots ells, amb el seu divertit aire de perdonna vides, però ensenyant el llautó, a felicitar als diputats regionalistes triomfants en les referides eleccions, amb la grotesca *habilitat* de conservar el seu... *prestigi* intentant fer-los-hi creure que's deu an ell el grandios èxit obtingut pels regionalistes a Sarrià, que, a la veritat, no'l pogué evitar malgrat els medis que posà en joc per a lograr-ho; i de que no's vejés clar lo que a Sarrià sab tothom prou bé: això es, que quan la gent del escamot caciquista no disposen de milers de pessetes per a les disbauxes electorals, ni poden coaccionar obertament als veïns tímids, com no van poder-ho fer en tals eleccions, dat els caràcter de la candidatura oposada a la regionalista, no compten amb cap influència si no és per a disposar de sí mateixos, si

és que per això s'han reservat prou llibertat. Per sort no hi falten a Sarrià, bons patricis, que veïllen constantment per a evitar les desgràcies que podrien ocasionar en aquella població els petits atacs de catalanofobia dels seus *mandarins*.

VICENTÓ.

—¡Cóm se coneix que estem en terra de toros que sempre que caus el fas banyes!

Acudits

Un noi demana la clau al seu pare i ell li diu:

—Es inútil, ja t'he dit que no t' donaré la clau de casa, fins que t'assentis.

Després s'assenta en una cadira i diu an el criat:

—Digui al papà que m' dongui la clau que jaestic assentat.

**

Als examens:

El professor.—En quantes parts se divideix la flor?

El deixeble (després de un quart de pensar).—Ja ho sé... però no'm recorda.

**

Un pagés veu en un teatre «Abonos». Va a la taquilla i diu:

—Escolti; pòrtim una carretada de abono a la carretera de Barcelona per afemar uns camps.

**

Una minyona perque va morir la sogra del seu amo, li portava al sopar una butifarra negra en lloc de blanca com acostumaven.

—Veig que fa alguns dies que porta la butifarra negra en lloc de blanca.

—Es d'ensà que se li va morir la sogra. Com que are están de dol.

MARIÁN CORTINAS COSTA.

REGIDORENQUES

L'heu vist bé an En Dessy Martos, amb aquells bons quatre quartos que'l dimoni li ha donat? Jo li parlo del dimoni, car es el seu testimoni per les feines d'advocat.

Dels jardins de l'hermosura ell creu ser-ne una flor pura i no n'és més que una col, i encare una col mefitica, com del camp de la política no n'és més que un girasol.

Al començ de sa creixensa, hauria estat de la Defensa si en Pomés hagués volgut fer-li de padrí o de pare, mes, ¡ai! la Defensa, encare, no ens havía pas nascut...

Prò amb tot'honra i tot honor, es va fer conservador de la ceba capilar, que en son cap de nen petit, tant bufó i tant aixerit, començava a escassejar.

I després va fè'l demòcrata, sens deixar de sè aristòcrata, i es plantà de lliberal, tot ballant la farandola que'l feu caure a la cassola de la cuina radical.

I encar que sembla mentida, are està acabant la vida sent un trist regidoric sens més ànsia ni daleia que posar's la xemeneia que a les festes porta en Pich.

PEP DE L'OLI.

—Estic a les seves ordres, Dagobert de Rubinat i de Bellnàs, Conde de Llitparat i Marqués d. Bonmeló.

—Gràcies, Pau Pinyol de Prunaseca, Conde del Asalto (cantonada al Marqués del Duero).

Recullits

A l'Audiència (o al Palau de Justícia):

President de Sala al processat.—No vos avergonyeix haver de venir tant sovint an aquesta Sala?

Processat.—Més vergonya se n'haurien de donar vostès que hi venen cada dia.

*

Diàlec:

—El formatge fa tornar tonto.

—Jo'n menjo cada dia i no m'hi he tornat pas.

—Veus? No t'ho coneixes perquè'n menjes.

*

Entre estudiants:

—Mira si'm llevo dematí que a las quatre jaestic de peus a terra.

—Doncs, jo, a les tres de la matinada ja tinc els peus fora del lit.

(Es que dorm en un catre curt).

*

A la barberia:

El dependent a un parroquià calvo, al voler arreglar-li'l cap.—¿Qué hi posarem al cap?

El parroquià.—Pòsim'hi cabells.

*

El dispeser a la dispesera.—Sab que'l matalàs és molt dur?

La dispesera.—Doncs, cregui que és un matalàs de plomes...

El dispeser.—Deuen ésser plomes d'escriure.

*

En el dispensari:

El metje a un ciclista que ha prés mal.—Deu ésser la primera vegada que va vosté amb bicicleta.

El ciclista.—No senyor; és l'última.

*

Tafaneries de dones: (Diàlec).

—Oi, senyora Conxa, que la Matilde l'any passat era rossa de cabells?

—Sí, sí.

—I doncs, com potser que are tingui'l cabell negre?

—Es que porta dol del seu marit.

*

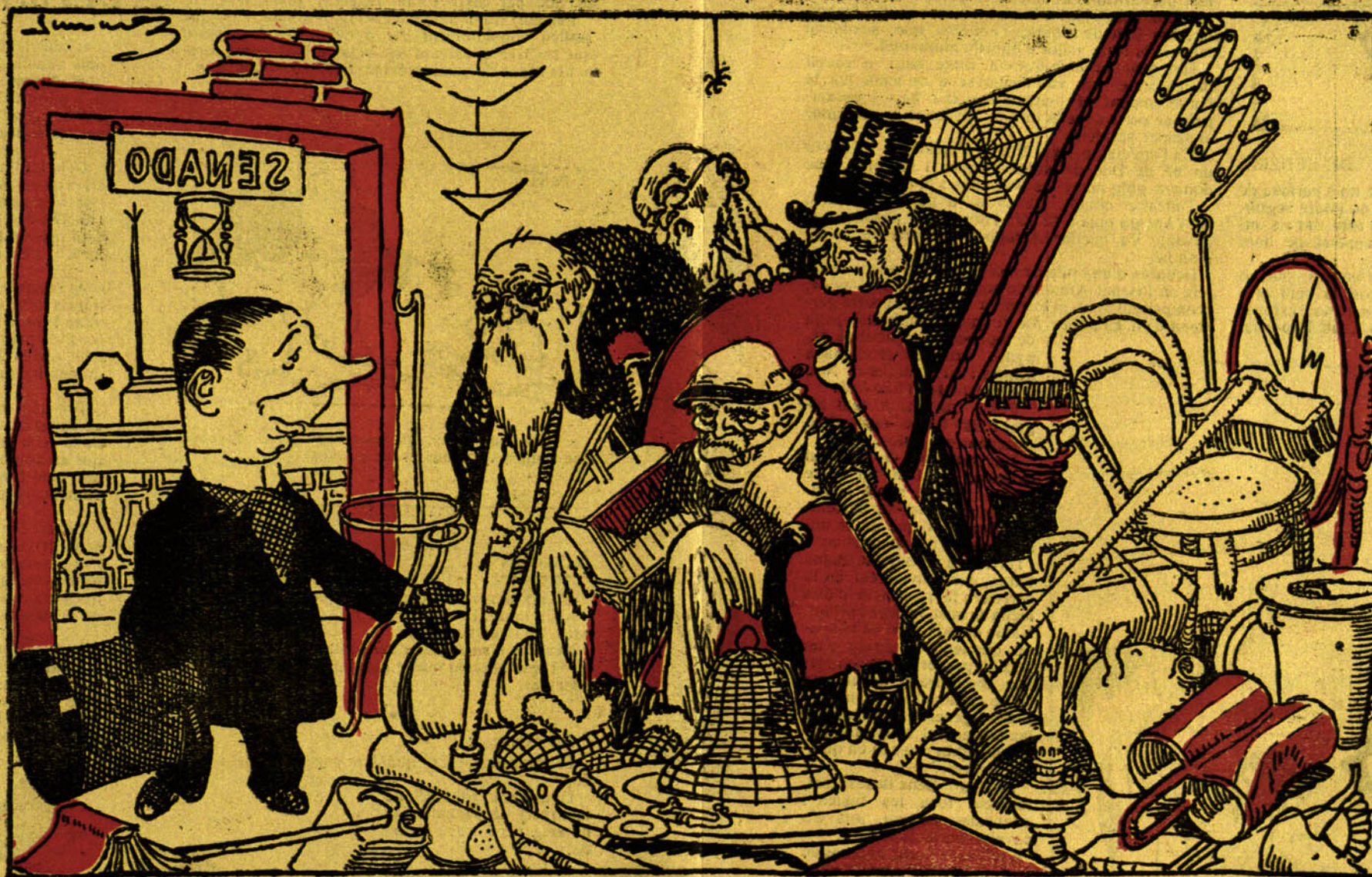
Tot caçant, (diàlec entre Caçador i Pagès):

—Heu vist passar una llebra, bon home?

—Aï! Si senyor; per aquí mateix.

—Fa gaire?

—No; deu fer un any i mig, encara no.

L'HEREU.—Senyors, en Montero Ríos és mort. ¡Imiteu son exemple!

Llegim a La Vanguardia del dia 22.

“Se dió cuenta del programa de los actos que han de celebrarse y se resolvieron otros detalles de organización. Además se proveyeron los cargos vacantes de la junta directiva, reeligiéndose a los que los desempeñaban a excepción del difunto D. Pedro Esmandia Puigoriol, en cuyo lugar fué elegido don Jaime Corretger y Valls”.

Deu l'hagi perdonat a don Pere Esmandia, i,

quant l'hora li s'ha arribada perdoni al qui ens fa sapiguer que no va ser reeligit perquè era difunt.

I a més; ¡quina llàstima que per tant poca cosa, deixessin de reel·legir-lo!

Hauria estat molt bé la Defensa Social dirigida per un difunt.

Molt millor que dirigida per en Corretger, que's veu que és un viu.

Prò vigila, Corretger, perquè al caure en el lit, per a fer-hi el sòndarrer, no seràs pas reel·legit ¡ai! ni per gazetiller.

*

Vaja, que en Millàn i en Rocha i en Balugera i en Carcereny firmessin la proposició demanant que l'Ajuntament donés 500 peles per a un palco per la corrida del 21, passi perquè és propi d'ells.

Però que dita proposició anés també firmada per l'Andreu, no hi passo, ni en serio ni en broma, anc que la corrida fos per a la «Asociación de la Prensa diaria». Francament, amic Andreu, pensa tú que les cinquenes, estarien més contentes a la bossa de L'Herbu.

*

En Rosés ho feu molt bé, i en Melquiades també; prò sens dubte que'l milló ha sigut nostre Cambó. Parlo jo del tripijoc del debat sobre'l Marroc.

*

Per cert que La Vanguardia, que en la nota política des de Madrid, feta al carrer de Pelai, ens dona compte fins de la manera de menjar-se's sigrons que té cada diputat, no fa cap comentari del magne discurs d'en Cambó.

I fins deixa de copiar els comentaris de la premsa de Madrid.

En mig de tot, crec que fa bé l'orgue dels morts d'ensenyar a cada punt l'orella.

Perquè entre això i l'ofici que ha agafat de botafumeiro d'en Pich, Barcelona acabarà per deixar-la per el que és.

Una cantonada d'anuncis. Enganyats amb odi igualadí.

*

El Poble Català està més graciós.

Aquest diu que'l discurs d'en Cambó no va respondre a l'espectació amb que era esperat.

I és clar, figa seca; després de les siluetes dels teus esquirois, ¿qui trobarà res notable ja ni a Europa, Àsia, Àfrica, Amèrica i Oceania?

Els successos espatarrants ja no passen més que al Centre del carrer de Pelai.

Que es una especie de Polinèsia acabada de descobrir.

*

Ha sortit el setmanari La Patria escrit pels antics redactors de El Poble Català.

De ses «Primeres paraules» retallem lo següent:

“Però serem respectuosos amb la sinceritat de l'enemic, indulgents amb l'error dels correligionaris, implacables amb l'ambició i amb el deshonor, tant si els trobem enfront com al costat nostre”.

Barba, nois! amb això ja'n tenim prou, i si no ho feu aixís, us darem cada bastonada que us baldarà.

Mentres tant, corresponem a vostra salutació, desitjant que pogueu fer una Esquerra que prou falta fa.

I, en Bertrana que's dongui per més especialment felicitat per sòn càrrec de Director.

DE BENZINA

Feia ja mesos, molts mesos, que no's parlava de cap cursa automobilista, cosa que no podia seguir, puix s'esperava com candeletes un acte, ont els autos fessin tremolar el sol amb l'espatec de llurs pistonades.

Mentres se preparen unes grans curses, que no se sab fixo en quin any se faràn, com a petit preludi, aixís com si diguéssim, per a matar l'estona, el Real Automòbil Club i el Moto Club Deportivo,

han organitzat el kilòmetre en pujada, a l'avinguda del Tibí, construint a la placeta de baix del funicular, una sèrie de tribunes i coberts, que, semblava talment la festa major d'aquella muntanya.

Una gentada, amb tranvia, cotxe, auto, a cavall de les cames, etc, van dirigir-se a on tenia lloc la cursa omplint tot el circuit de dalt a baix i escampant-se per a aquells turons disposat a comentar el primer accident.

En l'envelat, o sigui el lloc d'arribada, hi havia un bé de Déu de noies maques i elegants, que donava goig mirar-les. Per elles s'hi podia anar.

Tancat el circuit, comencen a pujar *side-cars*. En l'Arruga puja a 12 Kl. l'hora, i li passaren al davant. Va quedar *Arruga-t*. L'Ubarri va fer-ho molt bé.

Després d'una pila de motos amb carretons, apareix en Josep Armengué amb el seu fill «David», acompanyat si no m'enganyo d'una senyoreta germana d'ell. El pobre *Jòe* tingué la malehida pega de topar-se amb aqueixa senyora bruixa, anomenada *panne* i ja'l teniu parat. Noi, voltes lluir-te i t'has lluit.

Pujen les motos, fent algú d'ells temps esplèndits. Acabat, els autos.

En Damazel, el conegut aviador, pilotant un cotxe marca propia, sigué'l primer en presentar-se, deixant-nos l'impressió que ho fa millor anant a ran de núvols.

Havien ja passat uns quans autos, quan divisàrem en la carretera la presència d'una mena de bestia llarga i prima. Vatú el món. Era un Hispano, que tenia la forma d'un peix. A primera vista, en Menec assegurava ésser una cuina econòmica. Gran sorpresa general i admiració també general, amb tot hi haver-hi algú rau-rau en quelque interior.

Puja un Benz desesperat, relisca, toca les fustes i adeussiau tartana, tots els cavalls inutilitzats.

A la prova lliure, hi prengué part un 200 H-P, que's vegé obligat a deturar els animals, car tiraven massa als viratjes, pujant-ho al promedi de 68'180 K. hora.

Acabades les curses de velocitat, es feren les de turisme, en la que hi ha que remarcar l'auto que guiava la nena Marnet, que tot i no portar *vitesse*, se feu mereixedora d'elogis. I per altra part la tranquil·litat d'EnPlaja, que inscriu son automòbil, el fa portar pel chauffeur i ell hi anà de *lastre*. La temeritat i valentia del citat Plaja fou molt admirada i a l'ensemps que comentada.

Els nostres boys varen fer el servei telefònic a les mil maravelles a satisfacció de tothom i de l'Arnal que no té prou boca per a alabar-los.

LA CARRERA DEL KILÓMETRE LLENÇAT

—I en aquest auto, qui es el que va dalt?

—Home: l'Abadal

A no ser que al donar una sortida's descuidaren de cronometrar, i'l cotxe va tenir de repetir el trajecte, tot hauria anat com una seda.

DE LA COSSA.

Espanya 4 goals — Espanyol 1

El dijous el Real l'ls quasi campions nacionals, jugaren un partit amistós i inofensiu, oferint-nos un match aburrit, que per poc ens troben a tots fent bacaines.

Els rojos, varen saber conquerir una bona victòria, digna del lloc que ostenten.

Aqueixos mateixos el diumenge lluitaren amb el Comete & Simiot per a la *challenge* dels Pirineus, guanyant als francesos per 5 goals a 1, aixís dominant moltíssim.

El partit, poc més, poc més, poca cosa.

—El Barcelona ha tornat a fer primer contra segon, complets, vengent-se el primer en perill d'ésser vençut pel inferior a creencia.

Sempre hem dit que aquest segon posarà en una vergonya al primer, i si anem aixís no tardarem gaire, puix els nois feren un bon treball i lograren empatar a quatre goals.

ALTRES NOVES

A l'*Esquerra* del carrer Aribau hi hagué cops de puny, venint a resumir una vetllada digna d'agafar el barret i anar-sen.

Volien fomentar l'afició i lograràn esvair-la com el fum ho fa en l'espai. Tingueu un xic més de compassió dels que de bona fè, venen a gratar-se l'hermilla.

En Tony Berton, que lluitava, va retirar-se, confirmant-nos nostre criteri d'home polític.

No hi torneu per fer-ho aixís.

—Dimecres tingué lloc al camp del Club Espanyol, el Festival d'Educació Física que al P. Preposit General dedicaren els alumnes de les Escoles Pfes.

Llàstima que la tronada obligués a la suspensió d'una festa que, a judicar per l'hermosura i precisió dels exercicis fets pels nens, es presentava emotiva de debó.

La concurrència verament escullida, i l's Pares atents a tota incidència amb aquella amabilitat que és la característica dels fills de S. Josep de Calassanz.

ENTRE ESTUDIANTS

—Carreres del Kilòmetre llençat? La que faig jo és més important: és de matrícules llençades.

d'un públic tan distingit i tan aristocràtic, cal bé que l'entitat festejada tingui moltes simpaties entre la gent culta i porti una vida molt exuberant.

I com L'Hereu, malgrat que taujà, tenia ben conegudes aquelles simpaties i aquella exuberància, va olorar que la festa seria un èxit i va volguer pendre-hi part, per a demostrar personalment an aquells simpàtics joves la seva predilecció per aquella vida catòlic-cultural que amb tant d'entusiasme se desenrotlla en aquella simpàtica entitat.

Per això se'n fa ressó d'aquestes planes estant, i li plau felicitar xardorosament a l'Academia Calassancia per l'èxit obtingut en aquella festa brillantíssima, encoratjant-la a que segueixi el camí que li va assenyalar son fundador, el famós polemista catòlic, el R. P. Llanas de les Escoles Pfes.

No cal pas que'ns esforcem en ressenyar la festa, porque ho han fet tots els diaris decents de Barcelona; s'entén dels que nosaltres acostumem a llegir. Ens bastarà dir que fou una bella festa literaria, en la que foren molt celebrats i aplaudits tots els qui prengueren part, i la que va demostrar palesament que l'Academia Calassancia, bo i sent formada en sa immensa majoria per joves, té una potencialitat literaria i intel·lectual tan ferma i la seva actuació és tan intensa i enèrgica, que be pot posar-se, sense desmereixen res, al costat de les més anomenades i valioses de la nostra terra.

OIDA.

Una festa cultural

El dijous prop-passat se celebrà al Paraninf de la nostra Universitat la distribució de premis del Certamen Literari Nacional, amb que la prestigiosa i simpàtica entitat Academia Calassancia commemora el XXV aniversari de la seva fundació.

Vinticin anys d'existència per a una entitat del caràcter de l'Academia Calassancia en aquesta terra on tantes societats culturals moren abans de neixer, i si neixen, moren al poc temps, sense que ningú se n'adongui, es un veritable triomf digne de celebrar-se i de ser assenyalat com un *avis rara* en els nostres climes.

Això potser explica aqueixa mena de miracle que's notà en la festa amb que l'Academia Calassancia celebrà ses noces de plata. Perque per a poguer omplir de gom a gom el vastíssim saló d'actes acadèmics del nostre primer Centre docent

Fer casa

Molts ho troben pla.
Caseu-se! Ja ho trovaréu.
(No parlo per mí eil!)
Vull dir jo que, per a fer casa crec que lo natural és casar-se.

Però succeeix que, casats, quan heu comptat que ho teniu tot, no teniu res.

Si per a fer casa s' necessitessin no més mobles, rai...

Lo que vé darrerai

Si's poguéss fer casa com els aucells fan niu, quin estalvil!

I tant que costa, Mare de Deu! Compréu un llot de posts i bancs al casar-vos i segueixen matalassos, *traspuntins*, llensols, cuixineres, la tauleta de nil i l' vas, la piqueta de l'aigua, la palmatoria... uil! uil!

Si'n porta de ròssec un trist lliit!

Si voléu arreglar una mica la sala, heu de comprar mitja dotzena de cadires, una tauleta de *centro*, les cortines per l'arcoba, la calaixera, el mirall, armari, el quadro de la *Cena* pel menjador i quatre Sants més pels quartos de dormir.

Si'n porta d'endròmines, vatúia 'l ret de la Sila, la sala sola!

No dic res del parament de cuina, del parament de taula i d'altres paraments per a parlar pis ben parat.

**

Ara vé la segona part, que és pitjor que la primera... Ja se sab!

Perquè ja esteu instalats; ja heu fet niu; ja no us falta res de lo que teniu; ja heu fet casa... (I no parlo per mí, ja dic).

Are, desgraciats! venen els gastos domèstics.

(Els gastos domèstics.. que son *indomables*).

A la plaça solament hi hauréu de deixar mitja setmanada.

I si aneu a la tenda a comprar, li deixaréu tota.

Ja'n pot ser d'estalviadora la mestressa d'una casa!

Entre lo cars que van els queviures i 'l mal pes que fan els que venen.

Això, sense menjar *requisits*; no us penseu: no més lo acostumat; verdura i pocs talls, res de postres, ni lllaminadures.

Després vé'l lloguer; el pa, ví, carbó; el gas i altres gastos que no's preveuen: sempre'n surten de nous... El sereno, 'l vigilant, la portera... Encare que mai 'ls haguéu de menester!... Se'ls ha de donar alguna cosa a fi de mes, per no fer un paper ridícol.

Comptéu *luegu* 'l vestit: encare que us vestiu a plaços, que és pitjor; perquè un *trajo* 'l paguéu doble. I si us voléu distreure una mica, afegiu-hi 'ls extraordinaris del *Cine* als diumenjes; de la barqueta fins a l'escollera; dels cacauets i xufles; del *Saturno*; del tranvía fins a l'*avinguda*... etc., etc.

Si un s'hi fixés, es tornaria boig rematat.

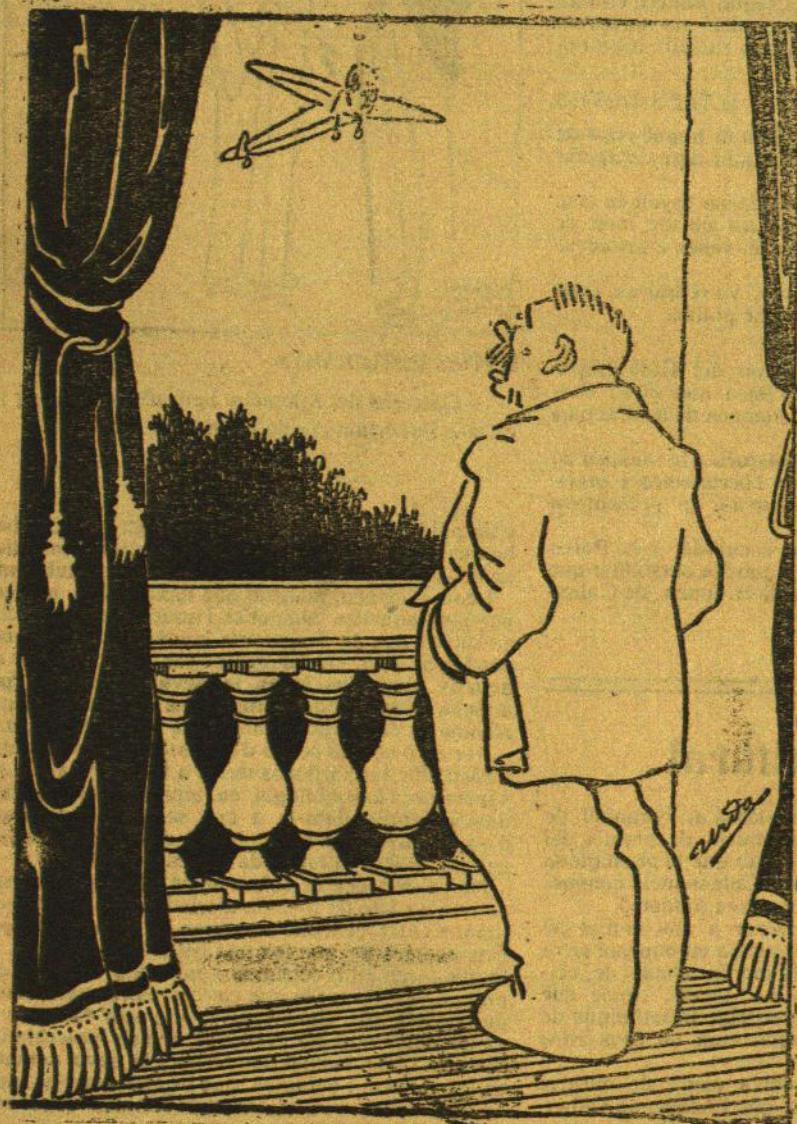
(I ja us he dit que no parlo per mí).

Perquè jo, si us haig de ser franc, amb el *fer casa* no hi he pensat mai ni ganes.

El *fer casa*, jo ho deixo pels *mestres de cases*.

I, doncs, que's creien?

L'HEREU DE LA GARRIGA

—Tal com estàn els lloguers, lo més pràctic serà passar la vida en aeroplà.

Els nostres crítics *provincianos*, estàn de enhora bona: la Xirgu, com ja saben nostres llegidors, ha obtingut un gros èxit a Madrid, i per ells, ésser aplaudit i celebrat a la capital d'Espanya, és lo mateix que haver arribat ja al cimall de la gloria. Nosaltres no'ns entusiasmem; lo mateix ens té que hagi sigut aplaudida a Madrid, com a Picamoixons. Creiem que'l nostre públic té suficient criteri per a judicar el mèrit d'un artista, i no necessitem que'ls *maestros* de la crítica madrilenya, ens diguin quin són els que valen i quins els que no tenen aptituds.

Són molts els catalans que encara no s'han adonat que Barcelona és una capital. Fixeu-se en els cartells anunciadors d'espectacles, quan se tracta de l'estrena de una obra castellana, l'empresari, ens fa saber, que tingué molt èxit quan s'estrenà en el teatre Price o de la Comedia de Madrid. Fent aquesta observació, el pobre empresari, que tot sovint és un pobre home, creu venim obligats a aplaudir l'obra. Lo mateix fan els venedors ambulants de diaris quan criden el *Mundo Gráfico* i «Nuevo Mundo»; ens fan sapiguer que han arribat de *Madrid*. I és clar, deuen pensar, venint de la *coronada villa*, ja és cosa bona.

Ens morirem de vells i encara serem *provincianos*. Es dir serem, seràn, perquè nosaltres, gracies a Deu, ens preocupa molt poc lo que a Madrid puguin dir dels nostres artistes. Agraïm els elogis que'ns dediquen, però no'ns creiem valdre més ni valdre menys, per lo que diguin de nosaltres.

En Borràs ha obtingut molts aplaudiments, representant «Tierra baja» i «El místico». L'empresa del Tívoli ha volgut reduir els preus de les localitats, a l'objecte de

obtenir bones entrades, però el treí li ha sortit per la culata. Llevat dels dies festius, han sigut molt pocs, els que han acudit al Tívoli. Aquesta vegada el públic té rahó de no assistir-hi. Es preferible una companyia composta de mitjanes que obtingui un bon conjunt, que una companyia dolenta que s'ia dirigida per un bon actor. No n'hi ha prou que en Borràs treballi bé, cal que també sien bons els demès actors que'l secunden. I aill'els actors del Tívoli, no són bons ni per anar a fer *bolos*. Alabem, doncs, el gust del públic, de no assistir a les representacions de obres pessimament representades.

CANTAFLAR.

* * *

PRIMER CONCERT DE LA SCHOLA ORPHEONICA

No havíem assistit mai a un concert, ont el públic se mostrés tan fret i indiferent. Semblava talment que a la sala del nostre gran teatre hi cal-

- Perquè hi posen aquest fanalet, aquí?
- Home! Perquè 's vegi que hi ha pedres.
- I perquè les hi posen les pedres?
- Per aguantar el fanalet.

guessin borrallons de neu. Ventura que'ls que's trobaven a les altures, compregueren l'esforç i la voluntat que significava organitzar un concert compost d'obres de difícil execució i de veritable mèrit, i reberen amb aplaudiment el treball dels simpàtics cantaires de la «Schola Orpheonica» i del seu notable director.

El pati i les llotges estaven gairebé ocupats per Congresistes forasters del segon Congrés Nacional de la Propietat Urbana, i la majoria d'ells segurament no sabia encara lo que era música polifònica.

Tenim la seguretat que'ls simpàtics congressistes, no s'haurien aborrit tant, si haguessin assistit a la representació de «Norma» o la «Traviata». Al meu costat seia un senyor, de barbata retallada, cara

esgrogueida i mirada trista com la de un anacoreta, que portava una levita enribetada, que segurament era un record de família. Es clar que hi assistí gent molt distingida, però ai! hi havia cada propietari que's veia d'una hora lluny que les havia heretat les propietats. No és d'estranyar, doncs, que molts espectadors no aplaudissin, i que donguessin paelles proves de que s'avorrien sobiranament.

No obstant si hem de ésser sincers, en honor a la veritat hem de fer constar, que estigueren poc afortunats en confeccionar el programa.

Començaren cantant La Senyera, que és molt bonica i res hi tenim que dir, però a continuació ens feren conèixer tres cançons harmonitzades per la senyora Narcisa Freixas, que és de lo més ensopit qu'hem sentit. No tenen ni un brí d'inspiració

i semblen escrites a posta per a fer dormir a la gent. La senyora Freixas abusa massa de l'acompanyament a boques closes i recorreix sempre als mateixos procediments.

En obsequi als congressistes, cantaren fora de programa, Negra Sombra i la cançó popular russa Remers del Volga, que agradà moltíssim.

La Creació de Haydn, la trobem un xic efectista i poc inspirada, encara que té certa grandiositat i conté grans bel·leses. Fou molt ben cantada i produí bon efecte, però encara hauria agradat més si totes les senyoretes haguessin cantat arrodonint més el conjunt.

Lo més notable del concert, fou sens dubte, el Credo de la Missa solemnis de Beethoven. Amb aquesta grandiosa obra el mestre Marcet s'acredità de bon director i sapigué posar de relleu les sublims bel·leses que conté. Obtingué un conjunt molt homogeni, i llevat de qualque petita vacilació, el Credo fou cantat magistralment.

La orquestra de corda, destrament dirigida per en Bordas, interpretà exquisitament la Serenade en sol major de Mozart.

El concert s'acabà amb la Tornada a la Patria de en Pedrola, que agradà molt i fou molt aplaudida.

El mestre Marcet ha demostrat lo que's pot fer, quan se té bona voluntat i talent, i els simpàtics cantaires de la «Schola Orpheonica», han demostrat també que, amb constància i estudi, 's poden arribar a cantar magistralment les obres capdals dels més grans compositors.

BEMOL.

ARTHUR MARCET, director de la «Schola Orpheonica»

XARADA

L'hu de ma xarada
és gran, té tresors;
So dos més encara
Pro és petit el tot;
Un nom tansols donen
Ben juntats hu i dos.

S. B. i B.

SOLUCIONS AL NÚMERO 28

A la endevinalla: Llop-poll

ENDEVINAIRES: Miquel Sarriol, Manel Ricart, Lluís Durán, Josep Valls, Antón Blay, Jaume Soldevila.

CARTERIA

M. P., Mollerusa.—Es farà com V. diu i pot tornar els números sobrants cada més.

P. B., Cervera.—Rebut paquet.

M. C., Vich.—Escrigui més clar, sant cristià i d'una sola cara.

V. B., Ciutat.—Va bé però un xic més curt, per a que hi hagi lloc per a tots, i no deixi l'ironia que maneja tant bé.

P. P., Vilanova.—Rebut Ptas. 2'87, saldo Abril.

L'HEREU Setmanari humorístic
SURT CADA DIARS

ADMINISTRACIÓ: Valencia, 255, pral. Barcelona

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ

Un any, 6 pessetes. Mig any, 3 pessetes.

— Número solt 10 cèntims —

Imp. CATALONIA. — Passatge del Pont de la Parra, 6.

BANYS SOLE

Salmerón, 15
Teléfono 7902

CASA BASTIDA

18 - Passeig de Gracia - 18

SASTRERIA NORDAMERICANA

Nostre colossal augment de venda és produït per la gran rebaixa de preus

La casa garantitza vestir-lo amb la millor perfecció amb teles de gran chic i tall anglès, en trajes de 9'95, 19, 29 i 39 pessetes els més superiors

Continuen les grans rebaixes de preus en totes les seccions

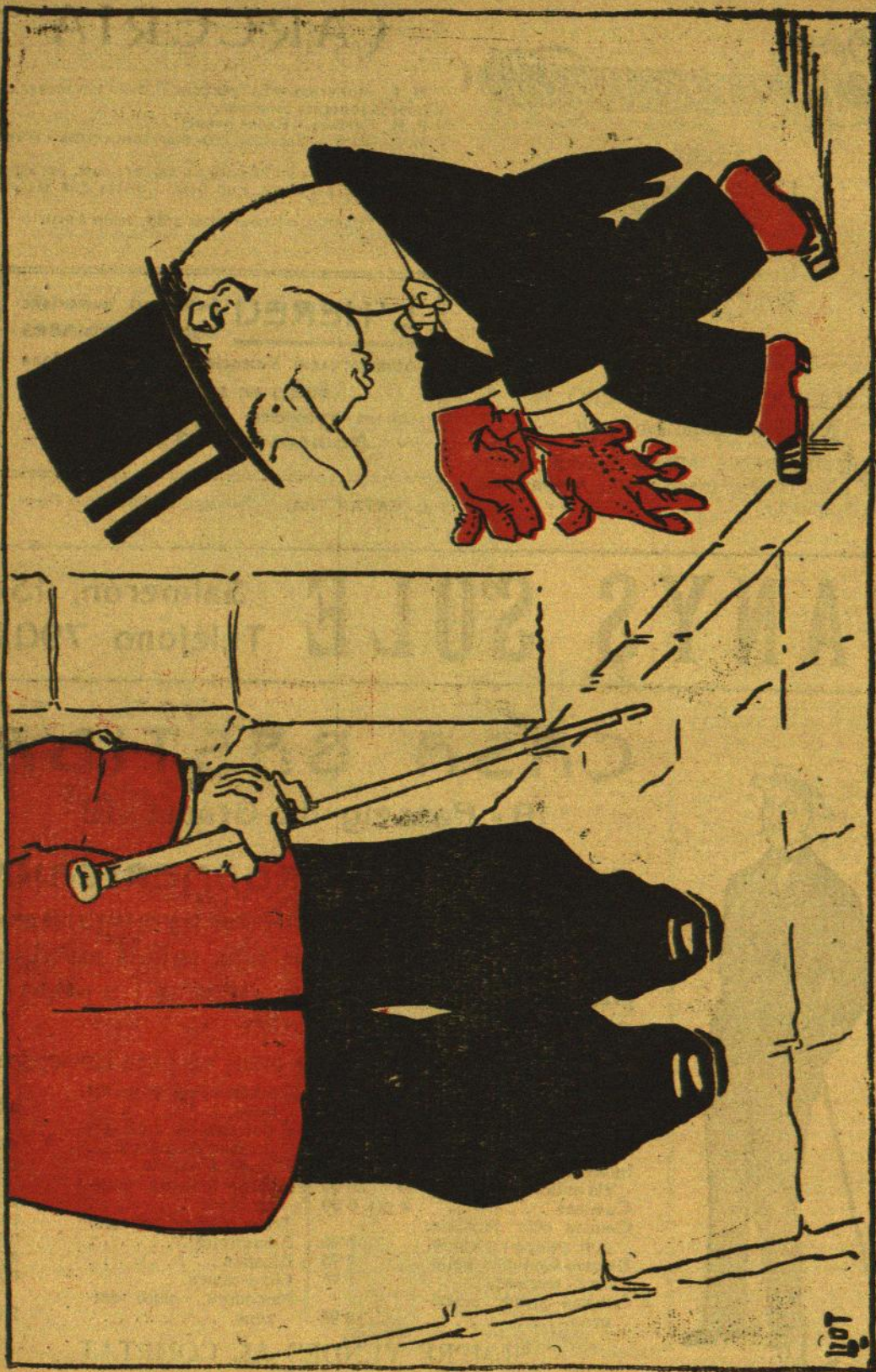
Armillas fantasía. . . des de 2'95
 Pantalons amb gira a baix, usuals i per a tennis. 4'95
 Impermeab. anglesos els millors del món . . . 25'00
 Camises 3 per 5'00
 Camisa cèfir fantasía, coll, punys i corbata. . . 3'95
 Barrets Canutier, palla. . . 2'95
 Gorres angleses . . . 1'95
 Sabates forma americana. 9'95

Corbates pala gran, tot seda. 0'95
 1 dotzena de colls i 1 dotzena de punys . . . 4'95
 Mitjons, 6 parells. . . 1'95
 Mitjons fantasía, pretina piqué 2'95
 Trajo interior fantasía. . . 2'95
 Samarretes 0'95
 Elàstics 0'75
 Lliga-cames. 0'50
 Mocadors, mitja dotzena. 2'50

SEMPRE VENDES AL COMPTAT

Se perfuma de franc a tothom amb essències d'Orsay

— Ves... Doncs jo també vull parlar amb el Rei. Ai, noi!